

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 30. mal. travna 1880.

List 18.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc. *)

O ss. apostolih o velikonočnem času.

(Tristes erant apostoli.)

Učenci tužni bili so,
Da bil jim Jezus je umorjen,
Katerega so kervniki
Vsmertili neusmiljeni.

Oznanil angelj je bliščeč
Ženám, resnico govoreč,
Da Kristus skoraj bode sam
Oznanil radost vernikam.

Ko k žalostnim Apostolom
Hité z novico radostno,
Sledé stopinjam Kristusa,
Ki se ko solnce lesketá.

Na galilejskih gôr verhé
Apostoli vsi skup hité,
Se spolnijo jim tam želje,
Prikaže srečnim Jezus se.

O Jezus, da na véke boš
Velikonočna radost nam:
Nas reši smerti hudobij
V življenje novo zbudi nas.

*Očetu slava naj doní
In Sinu, ki je iz groba vstal,
S Tolážnikom preblaženim
Na večne čase slavljenim.
Amen.*

O Gospodovem vnebohodu.

I.

(Salutis humane Sator.)

Človeškega rodú rešnik,
O Jezus, radost naših serc,
Odrešen'ga svetá stvarnik,
Ljubečim srcem čista luč!

Ganilo Te je vsmiljenje,
Da greh svetá si na-se vzél;
Nedolžno Jagnje si umèrl,
Da nam si britko smert zatèrl.

Premagal pekla si moči,
Jetnikom sterl okove si,
In zmagovalec slavljeni
Sediš na desni Očetovi.

Usmiljenje naj Te nagnè,
Da nam zaceliš rane vse,
Da Tvoje lice gledamo,
Svitlobo rajsko vživamo.

Vodnik v nebó, in ravna pot,
Le k Tebi duh naj hrepeni,
O bodi radost za solzé
Plačilo sladko za sercé!
Amen.

II.

(Aeternae Rex altissime.)

O večni Kralj, prevzvišeni,
In vernikov Odrešenik,
Končana smert je dala Ti
Neskončne slave svitli ven'c.

Nad zvezdice dviguješ se,
Ki tje oblast nad vse stvari,
Ki si prejel jo iz nebés,
Ne od ljudi, vabila Te.

*) Že leta 1868 in 1869 je donášala „Dan.“ poslovenjene „naj lepše himne sv. Cerkve“. Da bomo Slovenci imeli vse himne iz brevirja in misala v svojem jeziku, toraj razumljive tudi tistim, ki latinščine ne umejo, sem sklenil tudi ostale še ne poslovenjene svete pesmi v razumljivi prestavi po „Danaci“ razglašati. Ne bom tukaj ponavljal, kar sem takrat v predgovoru o cerkvenih pesmih pisal. Le toliko rečem, da so himne, s kterimi sv. Cerkev Bogu in svetnikom slavo prepeva in svoje slovesnosti poveljuje, zelo stare in da mnoge izvirajo iz prvih stoletij svete Cerkve. Mnogo jih je pozneje složenih; iz vsih pa veje Božji duh, ki nam čudovito serca ogreva, kadarkoli jih beremo ali slišimo; zatorej so te pesme posebno primérne, da se v lepih napevih pri Božji službi pojejo. One so nam dokaz, da je sv. Cerkev mati in podpornica vsega lepega in dobrega in da kakor je ona druge imetnosti podperala in gojila, tako ni tudi lepe poezije nikdar zanemarjala.

Prestavlja vec.

Da kar obsega trojni svet,
Kar je na zemlji, pod zemljó,
Nebeško vse — v ponižnosti
Kolena pripogiblje Ti.

Stermijo v nebu angeli,
Ko se ljudém spreminja stan,
Je grešil človek, človek vmil,
Kraljuje Bog, Bog včlovečen.

O bodi Ti veselje nam,
Daj sebe nam v plačilo tam.
Prot' Tebi, o svetá vladár!
Je svetna radost — prazna stvar.

Zató klečé Te prosimo,
Odpusti nam pregreho vso,
Naj dvigne kvišku nam serca
Do Tebe milost iz nebá.

In ko nedavno zablíščíš,
V oblaku kot Sodnik stojiš,
Po zasluženju ne strahuješ,
Zgubljene vence povračuj.

Naj Jezus Tebi slava bo,
Ki v zmagi vračáš se v nebó,
Z Očetom, z Duhom blaženim
Na večne čase slavljenim.
Amen.

(Dalje sledí.)

O keršanskem zakonu.

(Konec.)

„In da bi ošabni izreki naturalistov ne bili enáko škodljivi in pogubonosni, kakor so polni zmot in krivice! Ali lahko se dá prevedeti, koliko škodo so oskrunjeni zakoni že napravili, in koliko je še bodo vsemu človeštvu porodili. — Pred vsem namreč je Bóžja postava taka, da so vse naredbe, ktere v Bogu in naravi svoj začetek imajo, tem bolj koristne in blagonosne, čem bolj se nespreminjene v prvotnem stanu ohranijo. Kajti Bog, kakor začetnik vseh stvari, je točno spoznal, kaj najbolje služi njih naravi in ohranitvi, in je po svoji volji in modrosti vse tako naravnal, da vsaka stvar svoj namen lahko doseže. Ako se pa človeška hudobija prederzne, ta premodri red stvarjenja spreminjati in kaliti, potem se mora zgoditi, da tudi najbolj koristne naprave ali škodovati začnejo ali vsaj koristiti nehajo, bodi si, da so dobrodejno moč po spremembah zgubile, ali da se Bog nad človeško ošabnostjo in prederznostjo maščevati hoče. Kteri koli tedaj tajijo, da je zakon svet, in ga po odvzeti svetosti med zgoli posvetne reči veržejo, oni spodkopavajo podlago človeške narave, se ustavljajo sklepom Bóžje modrosti, in kolikor je od njih odvisno, njene naredbe razdirajo. In ni se čuditi, da je iz takih neumnih in brezbožnih prizadetij prirastel sad, ki je za zveličanje duš najhujši strup in za blagor držav največi nevarnost...“

Sv. Oče dalje naštevajo hudo, kar iz zakonskih ločitev izvira; kako po tacihi ločitvah postanejo zakonske zaveze spremenljive; medsebojna dobrovoljnost se manjša; poželjivost budi nezvestobo; skerb za otroke in njih izreja se zanemarja; blaženi hišni mir razpada; med zlahto se seje seme prepira; kako žena zgubi svojo častitljivost in pride v nevarnost, da postane zapušena sirota, ako njuna ljubezen ni bila posvečena. „Ker pa naravna spačenost z največo silo družine v pogibelj tira

in moč držav ruši, je razvidno, da so zakonske ločitve blagostanju družin in držav čez vse sovražne, ktere, kakor same iz npravne spačenosti prihajajo, tako tudi, kakor skušnja pričuje, še geršim razvajam v domačem in javnem življenji široko stezo nadelujejo. — To je tem huje, ako se pomisli, da če se enkrat zakonske ločitve dovolijo, ne bo moči, ki bi jih zamogla berzdati in obderžati v deločenih mejah. Huda je moč zgledov, pa še hujši je moč poželjivosti; sila obeh moči pa bode storila, da bo želja po zakonskih ločitvah vedno dalje svoje korenine širila in serca premnožih z njimi opletala, kakor se širi kužna bolezen, ali kakor presilno naraščena voda jezove podere in vse poplavi.“

„To vse je gotovo samo po sebi jasno, pa bo še bolj očito, ako si v spomin zakličemo minole dogodbe. Komaj so bile zakonske ločitve po postavi dovoljene, so začele razperti in združbe silovito naraščati, razuzdanost življenja pa je postala tolika, da so se svojega dela celó taki sramovali, kteri so poprej zakonske ločitve zagovarjali; in ako bi ne bili hitro iskali zdravilnih pomočkov po nasprotni postavi, bi bila država v kratkem prišla v skrajno nevarnost razpada...“

„Zares sanjarije in ukazi človeški nimajo moči, spremeniti lastnosti in obliko, ktero je narava stvarjem dala; zato malo modro za javno blagostanje skerbé oni, kteri menijo, da se zamore narava zakona brez škode predergaciti, in kteri bi radi, kakor se kaže, potem ko so svetost vere in zakramenta odstranili, zakonu še geršo podobo dali, kakor jo je imel pri poganih. Ako se toraj tem namenom slovó ne dá, so rodovine in človeška družba v vednem strahu, da se pogreznejo v ono osodovito borbo, ktero zlobne derhali socijalistov in komunistov že davnej nameravajo...“

„Po vsem tem moramo priznati, da si je cerkev za občni blagor narodov veliko zasluženje pridobila, ker je svetost in nerazvezljivost zakona vsikdar tako krepko branila... Vendar pa cerkvi ni neznano in ona tudi ne taji, da je zakrament zakona, prav zato, ker ohranitev in množenje človeške družbe namerava, tudi s posvetnimi rečmi v zavezi in neogiblji dotiki, ktere sicer iz zakramenta nasledujejo, vendar pa v verstí posvetnih zadev ostanejo; in o teh rečeh po pravici postave dajejo in sodijo oni, kterim je svetna vlada izročena.“

„Nihče ne dvomi, da je po volji Jezusa Kristusa, ustanovitelja sv. cerkve, cerkvena oblast od državne oblasti ločena in vsaka oblast v svojem področji prosta in nezaderževana; vendar s tem pogojem, ki obema oblastima koristi in vsem ljudém v dobro služi, da ste obé oblasti z vezjo lepe zastopnosti zvezane, in da je v onih ročéh, o kterih obojna oblast, dasi vsaka v drugem oziru, postave daje in sodi, tista oblast, ktera časne zadeve oskerbuje, oni oblasti v modri in dostojni razmeri podredjena, kteri so nebeške zadeve izročene. Po takem, če smemo reči, lepem soglasji, bi bila razmera med obema oblastima najbolj vravnana, in vsaka oblast bi imela zdatnih sredstev zadosti, človečanstvo v vsem podpirati, kar zadeva potrebe časnega in upanje večnega življenja. Kajti že v svoji prejšnji okrožnici smo dokazali: kako človeška vednost, ako je s sv. vero združena, bolj plemenita in močna postane, da se zmot ovaruje in jih odbija, in kakor sv. vera ne malo obrambo iz vednosti zajema: enako more biti za cerkev in državo od velike koristi, ako obe oblasti prijateljsko postopate. Država namreč postane bolj spoštljiva in njena vlada bo gotovo pravična, dokler se na zvezdo sv. vere ozira; cerkev pa najde v državi zdatno varstvo in brambo v občni blagor svojih vernikov.“

V nadaljnem govorjenju opominjajo sv. Oče kneze in vladarje k medsebojni zločnosti in k porazumljenju s sv. cerkvijo, in slednjič se obernejo do škofov, rekoč:

„Vaša prva skerb bodi, da bodo narodi v obilnosti imeli podučjenja v keršanskih resnicah; da vedno v spominu ohranijo, da zakon ni vpeljan po človeški volji, ampak po Božji postavi, ki se tako glasi, da sme eden mož le eno ženo imeti; da je Kristus, ustanovitelj nove zaveze, zakon iz verste zgolj naravnih opravil v versto zakramentov povzdignil in svoji cerkvi oblast podelil, postave dajati in soditi o tem, kar zakonsko vez zadeva. V tej reči se mora posebno na to gledati, da ne bodo ljudje v zmoto zapeljani po zapeljivih naukah nasprotnikov, ki hočejo cerkvi ravno to oblast odvzeti. — Tudi se mora vsim dopovedati, ako med kristjani mož in žena zavezo napravita brez zakramenta, da taka zaveza moči in vrednosti pravega zakona nima; in ako ravno je točno po državnih postavah sklenjena, vendar več ni in biti ne more, kakor šega ali navada, po državni postavi vpeljana; državna postava pa zamore le take reči ravnati, ktere se v državnem oziru same po sebi iz zakona snujejo, tako da bi celó biti ne moge, ako bi ne b'lo njih prave in postavne korenine, in ta je vez zakonska. — Vse to je treba posebno zaročenim vedeti, kterim se mora tudi to razložiti, da smejo v tej zadevi (državnim) postavam pokorni biti, da jim cerkev tega ne prepoveduje, zato ker želi, da bi bili zakoni na vse strani veljavni, in da bi se otrokom škoda ne godila. — V neizrečeni in še vedno rastoči zmešnjavi človeških terditev je nadalje treba še tudi to vedeti, da ni moči na sveti, ktera bi zamogla pravi in doveršeni zakon razdružiti; da se tedaj taki zakonski očitne pregrehe krivi storijo, kteri, bodi si vzrok kakoršen koli, drug zakon sklepajo, preden je smert prvega razločila. — Ako pa kedar tako daleč pride, da skupno življenje postane nemogoče, takrat cerkev privoli, da sme mož za sebe in žena za sebe živeti, pa si ob enem prizadeva, kolikor razmere ločenih dopuščajo, da bi jima britke nasledke ločitve po moči zljajšala, in nikoli se ne zgodi, da bi cerkev ali nehala k spravi prigovarjati, ali da bi nad spravo obupala. — Vendar lahko bi bilo, v to skrajno nesrečo ne zabresti, ako bi zaročeni, ne od poželjivosti gnani, ampak po dobrem prevdarku zakonskih dolžnosti in zakonskega namena v zakon stopili, in ako bi z dolgim grešnim znanjem pred zakonom Božje jeze ne dražili. In da vse ob kratkem povemo, zakoni bodo še le takrat blaženi in mirno stanovitnost dosegli, ako bodo zakonski duhovno življenje iz pobožnosti zajemali. Pobožnost edina je, ki daje moč in nezmagljivo serčnost; ona edina pomaga, da se slabosti zakonskega tovarša, razlika navad in značajev, teža maternih skerbi, trudapolna izreja otrok, vsakdanje težke dela in mnogotere nezgode ne le poterpežljivo, ampak celó veselo prenašajo.“

„Tudi na to je gledati, da se zakoni z drugoverci ne bodo labkomišljeno sklepali, kajti malo verjetno je, da bodeta človeka, ki sta si v verskih rečeh navskriž, v vseh družih enega serca. Pred takimi zakoni je treba toliko bolj glasno svariti, ker dajejo prenevarno priliko, da se katoliški del vdeležuje verskih vaj nekatoliškega dela, kar je pod smertnim grehom prepovedano; ker so nevarni za versko prepričanje katoliškega dela; ker ovirajo dobro izrejo otrok, in ker večidel v to napeljujejo, da ljudje razloček med resnico in zmoto pozabijo in slednjič vsako vero za enako dobro cenijo.“

„Ker pa vemo, da ne smemo nikomur svoje ljubezni odreči, Vam priporočamo slednjič, častitljivi bratje! še one nesrečneže, kteri od nečiste poželjivosti zapeljani, so na zveličanje svoje neumerjoče duše pozabili in v grehu skupaj živé, ne da bi bili zakonsko zvezani. Bodi tedaj vaša skerb na to obrnjena, da take nesrečne ljudi nazaj pripeljete k dolžnosti; bodi si da jih sami ali po družih sposobnih možéh po vsakem načinu nagibate, da

storjeno pregreho spoznajo, se resnično spokorijo in pravi zakon po katoliškem obredu sklenejo.

Častitljivi bratje! da so nauki o keršanskem zakonu, kakor smo jih v tem pismu razlagali, enako važni za časno blagostanje držav, kakor za večno zveličanje duš, je razvidno. Bog tedaj dodeli, da po meri važnosti tudi povsod podučljive in vbogljlive serca najdejo. Zato se obrnimo vsi s ponižno prošnjo do preblazene Marije, brezmadežne Device, naj bi ona duhove naklonila k pokoršini do sv. cerkve in se mater in pomočnico skazala vsem ljudém. Z enako gorečnostjo prosimo prvaka apostolov, sv. Petra in Pavla, ki sta praznoverstvo zatlerla in resnico zasadila, naj s svojo mogočno obrambo človeški rod varujeta, da se nekdanje zmote še huje ne povernejo.“

„Med tem podelimo v zastavo nebeških milosti in kakor izraz naše blagovoljnosti Vam, častitljivi bratje, in ljudstvom, Vaši skerbi izročeni, iz polnega serca naš apostolski blagoslov.“

„Dano v Rimu pri sv. Petru 10. svečana 1880, v drugem letu našega papeštva.“

Leon P. P. XIII.

Sveto Delinstro.

(Dalje.)

Bodite usmiljeni tudi do živali.

Še tako mala in slaba živalica naj se vam smili. Vsako boli, ako jo terpinčite.

Tudi še do tako imenovanih sovražnih in škodljivih živali morate biti usmiljeni. Bog jih je stvaril; že vé, zakaj. Sej kača, jastreb, vrana, netopir, ne vé, kaj dela, ako te piči, ugrizne, tvojemu premoženju videzno škoduje. Zakaj tedaj natikaš kače na palico, pribijaš netopirja ali vrano na vrata? Če ti je žival po tvoji miali škodljiva, končaj jo naglo; ne pa da bi jo terpinčil! Ali kaj ti je storila žaba, miška, da jo tlečiš; muha in enaki merkeji, da jim noge, perutnice tergaš, pérje pukaš in strižeš, ter še veliko enacega?

Še nekaj, na kar morebiti ne misliš.

Bodi prizanašljiv tudi do neživih stvari. Mnogi otroci, pa tudi odraseni, pri svoji nepokojni natori hočejo vse poklestiti, poruvati, potergati, poteptati, pokončati, kar koli naleté, in tako v natori, koder gredó, veliko rastlin potarejo in marsikaj škode naredé. Kaj ti je storila ljuba narava, da je pri miru ne pustiš?

Koliko škode po vertih, po njivah, po travnikih in tudi po gojzdih storé neugnani otroci in sploh mladi ljudje. Naj lepši drevesa najdeš velikrat nasekane, omajene, osekane ali celó posekane od malopridnežev! Misliš mar, da zaradi take storjene škode niso odgovorni pred Bogom in pred ljudmi?

Priporočim torej še enkrat, ljubi otroci! Bodite usmiljenega, blazega, pohlevnega serca. Vsak človek, pa tudi vsaka žival naj se vam smili; nikomur ne delajte hudega; vsacemu človeku išite prijazni biti, vsacemu kaj dobrega storiti, posebno pa nezmožnim otročičem in starčkom, pa bolnim na duhu ali na telesu; nikomur pa nikoli ne storite kaj hudega — ne na duši in ne na telesu.

S tem še le se vam prične prava sreča in mir na tem, še bolj pa na unem svetu.

K temu še nektare splošne nauke za ljube otročiče.

Otrok, vari se jeze! Če ti kdo tudi kaj prav hudega stori, ne bodi nanj jezen. Jezus je zapovedal za

take moliti, ne pa nad njimi se jeziti. Človek, ki hudo dela, je nesrečen; če se pa še ti čez njega jeziš, hudo govoriš zoper njega, ali celó gledaš hudo s hudim mu poverniti: potem je še bolj nesrečen, in tudi ti si nesrečen — oba sta nesrečna! Kristus je zapovedal dobro storiti nasprotnikom.

Če ti dobro storiš razžalniku, te bo Bog ljubil in ljudje te bodo radi imeli. Če se pa išeš znositi in zmaščevati nad razžalnikom, si kakor napihnjen méh, ljudje te bodo zaničevali, pa Bogu se zameriš.

Iz jeze izvirajo prepiri in poboji, in to je ena prav ostudna lastnost mladih in odraslih v deželi.

Otrok, poslušaj ta-le nauk: Nikoli nikar ne zakolni! Ostudnih reči nikoli ne govôri! Od koder smrad izhaja, tam je nekaj gnjilega, smerdljivega; še bolj gerdo in ostudno je serce, iz kterega izhaja kletev, ali pa nesramne besede. Prav iz serca ti želim, da bi kdaj na smertni postelji mogel reči: Nikoli v svojem življenji nisem klel, nikoli ne kvantal.

Zato se moraš pa varovati zanikarnih in hudobnih otrok. Hitro beži, ako spaziš kaj napačnega v družini.

Iz celega serca ljubi Boga in njegovo sveto hišo. Bog ne daj sveto mašo opustiti ob nedeljah in praznikih! Kdor to stori, je zapustil tovaršijo angelov in obernal se je na pot, ki pelje v večno pogubljenje. Velik greh stori, kdor ob nedeljah sv. mašo opusti.

Spuštuj cerkev, memo nje gredé se odkrivaj, v nji pričujočega živega Boga ponižno môli. Roke imej pred seboj spoštljivo sklenjene in molitvene bukvice ali pa molek v rokah; pa zvesto môli.

Pri spovedi bodi odkritočrčen; nikar se ne boj spovedniku povedati greha, če je tudi še tako velik ali ostuden. Ti gréh povéš, in Kristus ti ga bo zbrisal s tvoje duše, če si prav skesán in se boš pobiljšal. Ako pa bi ga zamolčal, te bo tako pekel, da ne boš več vesel, ker greh ti je ostal v sercu in pridjal si še novega večega z zamolčanjem. Ako imaš torej kaj zamolčanega, pojdi in vse povej spovedniku; on ti bo pomagal in rešen boš svoje prehude britkosti in nesreče. Sploh pa rad hodi k sv. spovedi. Obleka se mora večkrat premeniti zaradi zdravja; duša pa v spovedi večkrat obnoviti in očistiti.

Bodi priden in delaven. Postopati in lenobo pasti je gerdo in greh.

Lagati ne smeš nikoli. Boljše je za-te če si tepen, kakor pa z lažjo kazni se ogniti. Če pomoto spoznaš, lahko dobiš odpušenje pri Bogu in pri ljudéh; če pa tajiš, ti greh kakor tern v sercu obtiči.

Vari, vari se vsih hudih reči. Vari serce, oči, ušesa, roke vsega hudega. Bog hoče imeti tvoje dušne in telesne moči čiste; vse moraš varovati greha.

Otrok, môli rad. O koliko je treba moliti za nedolžne, da bi jih Bog obvaroval greha; za grešnike, da bi se spokorili; za pagane, krivoverce, razkolnike, da bi se spreobrnili.

Kadar vidiš ali slišiš kaj grešnega, reci saj v sercu: „O ljuba Gospa presv. Serca, prosi za nas Bogá!“ (Namreč za pobiljšanje teh in teh.)

Vari se vsake tatvine in krivice. Ukradena reč žge serce, kakor peklenski ogenj, dokler ni povernjena. Pusti vse pri miru, kar ni tvojega.

Boga se boj vse žive dni, in spoštuj njegove duhovne. Kdor se pregreši zoper duhovna, se pregreši zoper Boga, kateri je rekel: „Kdor vas zaničuje, Mene zaničuje.“

Svariti te moram, o otrok! še pred grehom, zaradi kterega so bili angeli zaverženi. To je prvi, naj prvi naglavni greh: napuh, prevzetnost! Vselej me žalost obide, kadar vidim že otroka prevzetnega. Iz vsega obnašanja se velikrat že malim vidi ošabnost, nečimer-

nost, prevzetnost. Lepi so bili angeli s satanom vred, pa so bili vendar zaverženi. Taka se bo tebi godila, ako si temu grehu vdan in se ne spreoberneš.

Prevzetni otrok je velikrat tudi že brezvéren otrok, ali pa kmali bode; kajti duh Božji v prevzetnem sercu ne prebiva. Prevzetnost je gad, ki se rad tudi pri spovedi skriva. Povej spovedniku odkritoserčno, če si tej bolezni vdan, da te do časa še ozdravi. Obtoži se, če te le včasí ta pregreha premaga, ali pa ti neprenehljivo v sercu tiči in se kaže v vsem tvojem djanji — prevzetnost in upornost do staršev, bratov in sester, do učnikov, do poslov, sploh do bližnjega, ali celó do namestnikov Božjih. Prevzetnost in ošabnost v noši, obleki, v hoji, v govorjenji, celó v prederznem obnašanji v cerkvi pred samim Bogom! Prevzetnost v zaničevanju pobožnih ljudi, zanemarjanji molitve in dolžne hvale Božje. (Morebiti ne moliš, kadar te zvon k molitvi kliče opoldan, zvečer, ali pred jedjo in po jedi, preden spat greš in ko vstaneš?) Vidiš, koliko hudih grehov izvira iz napuha!

Ne izgovarjaj se, da tudi drugi tako ali tako delajo. Vsak bo sam za-se dajal odgovor; gorje pa vsakemu, kdor je hudo delal!

Lacretanske litanije v molitvah in premišljevanjih.

(Dalje.)

Mati nedolžna — za nas Boga prosi!

Molitev za Marijino pomoč pri spovedi.

Tvoja nedolžnost, o Marija, je tolika, da je nikdar ni ter je tudi ne bo dosegla ktera druga duša. Vendar pa nas ona spodbuja prav živo, da naj Ti v nedolžnosti vsaj prihajamo podobni, ker Ti enaki ne moremo biti. Pamet nam tudi pravi, da za tako nedolžno Mater se spodobijo tudi otroci kolikor le mogoče nedolžni, ker otroci morajo materi podobni biti. Kdor pa hoče Tebi podoben postati, zanj ni boljšega pripomočka, kakor je sv. spoved. Pri spovedi se nedolžnemu detetu, ki je ravno prišlo k spoznanju greha, pa ne vé, kako se ga varovati, povejo pripomočki za to. Gnada Božja se tam vliva v mlado serce in ga močnega stori. O kako veselje ima angelj varh, ko vidi, da njegov mali varovanec ima vedno pred očmi opomine in poduke spovednirove in da se že po prvi spovedi z dobljeno gnado krepko ustavlja prvemu navalu hudobnega duha. Kako raste to njegovo veselje, ko mlad kristjan z gnado Božjo nazaj prihaja k spovedniku, kjer se mu gnada ne podeljuje z novega, temuč le pomnožuje, kjer njegovo dušno bogastvo vedno bolj narašča. Ko pa se v poznejših letih zbudi poželjivost, ko hudobni duh na boj zoper nedolžnost priganja in zbada avet in meso, ta dva mogočna sovražnika; kje bo takrat prestrašena duša našla varniše zavetje, izdatniše pripomočke k zmagi, kakor zopet pri sv. spovedi? Kaj je tisti notranji glas pri mladih ljudéh, ki jih siloma vleče k spovednici, kakor glas Božji pa opominovanje angela varuha, ki jih na povelje Božje nevidno za roko prime in pelje k Božjemu namestniku, k pastirju, zdravniku in učeniku? Če je pa ktera duša bila tako nesrečna, da je smertno padla, in jo angel varh na povelje njenega odverženega Ženina mrtvo prinese pred spovednika, ktero zdravilo jo bo zdaj k življenju obudilo, če ne one poživljive besede: Odvežem te od tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in sv. Duha? Zdaj se nekaj enacega zgodi, kakor pri Jezusovem kerstu v Jordanu: nebesa se odpró, sveti Duh, čeravno nevidno, se spusti nad spokorno dušo in v njeno

serce, nebeški Oče pripoznava: Ta je moja ljubeznjiva hči, nad katero imam dopadajenje. Sv. spoved toraj vsem neizrečeno dosti pomaga; nedolžne v nedolžnosti ohrani, padle k pravičnosti nazaj pelje in jih vterdi. Zdravim je poživke, da ne zbolijo, bolnim je zdravilo, da zopet ozdravijo. Vsem pa je rešilna deska, ki jih varuje večnega potopa. Že vtapljajočemu se v navadni vodi je taka deska neprecenljiva dobrota, če mu jo moreš podati. Mislim si pa človeka, kateri je v strašni nevarnosti vtopiti se ali se pa že vtaplja v žepleno večno jezero, v katerem če se vtopi, bo moral vekomaj umirati brez upanja kdaj umreti, mislim si vse to, potem spoznam, kaj Bog človeku dobrega stori s tem, da mu priložnost dá se spovedati dobro in vredno.

O Marija, obvaruj nas nevrednih spoved in stori, da vsaka spoved za naše duše obrodi stoteren sad. To je v Tvojih močéh. Povzdiguje nedolžne roke k nebeškemu Očetu za nas, ko si veat izprašujemo, ko se spovedujemo, ko se kesamo in sklep delamo se poboljšati, ko se vračamo domú od spovedi, ko spokorne dela naložene opravljamo, posebno pa ko je treba zvestobo do Boga pokazati v skušnjavah.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Z Gorenjskega. (*V prid Bosni.*) Še eno drugo misel sem dobil. Koliko dobrih zvonov Kranjci pošiljajo v prelivanje, da dobijo ali večje ali čisto vbrane zvonove. G. Samasa jih sprejema menda po 60 gl. cent, pa odšteje še 5 gl. pri centu za žlindro; toraj cent po 55 gl. — Takih manjših zvonov naj bi nakupili za Bosno — kar naravnost od cerkve, od soseske, ktera jih namérja v prelivanje poslati, kajti zvonar jih potem že dražje oddaja. Tako bi se dobili zvonovi skoro za polovico vrednosti, in še jarem ali saj kembelj bi s zvonom dali poverhu. To bi bilo prav dobro. Kaj praviš? Poterdiš li to misel?

Po dva zvonova sperva sta dosti za bosanske cerkve — mali in drugi; potem, čez kaj več lét, bodo že sami oskerbeli še srednjega in morda celó velikega. Zvonovi po 2 centa, po 3—7 centov bi bili popolnoma dobri; vendar taki v glasu, da bi za eno cerkev poslana dva ne disharmonirala, temuč se vjemala toliko, da bi glas skupni ne žalil ušés, kakor jih je bilo na Kranjskem in jih je še dovelj.

Zvonilo v Bosni ljudi neznansko mika. Kristjani, slišati zvon kakih 2—3 centov, so kar stermeli veselja in niso vedili, kaj početi; — začuvši zvon 7—10 stotov pa so kar od ginjenja nekteri glasno jokali, drugi radosti skakali itd. Celó zvončka 80 fultov so bili bolj veseli, kot pri nas zvona 18 centov. Za Bosno tedaj bi se dalo kaj storiti. (Op. Gg. župniki, kateri bi mislili kak dober zvon dati preliti, naj to blagovoljno naznani n. pr. g. kanoniku Petru Urhu, ali g. Val. Lahu, kapl. v Naklem, da se zvon kupi za Bosno. Vr.) Kupovali bi se zvonovi od pol centa dalje do kakih 6 ali 8 centov in pa po ceni, ktero daje zvonar za zvonove, ki se mu pošiljajo za prelivanje. Ako zamore ktera srenja kaj cenejše pustiti svoj zvon, bode jim Bog povernil; ako ne more, plača se jim tako, da škode ne bodo imeli, pri tem pa bodo Bosni storili veliko dobro delo.

Iz notranjske Bistrice. († *Matija Valenčič.*) Naj po „Danici“ doznajo znanci in prijatelji, katerih je posebno med duhovni mnogo, da smo v hladni grob položili danes, 20. aprila, slepega cerkvenega pevca in organista

Matija Valenčiča, kateri je 18. t. m. po kratki bolezni, s svetimi sakramenti previden, srečno v Gospodu zaspal. Ranjki Matiče je v svoji mladosti s smodnikom po nesreči zgubil obe očesi, ter se potem, popolnoma slep, izučil godbe in petja. Igral je skoraj na vsih inštrumentih, naj bolje pa se mu je spunašalo orgljanje. Nadomestoval je v Ternovski farni cerkvi mnogo lét organiste, in bil je v Bistriški podružnici orglar. Vsaka nova cerkvena skladba ga je zeló zanimala; treba mu je le bilo parkrat note narekovati, in kmalo je pesem popolnoma dobro igral, in ko si mu parkrat besede prebral, tudi pél. Imel je čudno tenek sluh, in isveratno dober spomin. Bil je izobražen; naj večje veselje mu je bilo, ako si mu kaj iz časnika ali dobrih bukev bral. Vdan in veren sin sv. matere Cerkve, je bil goreč prijatelj duhovnov. O kolikrat smo s veseljem poslušali pri malih orgljicah ali pri glasoviru slepega „Matičeta“ navdušeno petje in godbo! Utihnil je za ta svet. Upajmo, da ubogi slepec, kateri je več ko 40 lét živel v strašni temi, sedaj z zdravimi očmi gleda Njega, kteremu je tukaj tako goreče slavo prepeval. Naj bode ranjki „slepi Matiče“ gospodom duhovnom, kateri so pri nas pastirovali ter so ranjcega poznali, živo v molitev in spomin priporočen.

J. B.

S Hvarskega otoka (Lesina), 27. sušca. (*Ondotna cerkvene okolišine.*) Pismo od ondot do nekega zdruštva v Ljubljani naznanuje v posnetku to-le: Ondotni župnik đ. g. Šim. Anzelinović poroča, da ondotna cerkev sv. Antona Padovanskega in B. M. Device je bila zidana l. 1646 od č. oo. Frančiškanov, ki so tje pribežali iz Bosne in Ercegovine, ker takrat je bilo zbučalo grozovito turško preganjanje zoper katoličane po tistih krajih. Pozneje, ko je preganjanje pojenjevalo, so se tisti patri povernili v imenovani deželi in nesli so seboj vse mašne plajše, kelihe in druge cerkvene oprave, kar so bili seboj prinesli, ko so zidali ravno imenovano cerkev, in zapustili so cerkev brez kacega imetja in pomočkov, da bi se bilo kaj nakupilo.

Prebivalci so pri svoji silni revšini čisto in popolnoma nezmožni, da bi kaj pomagali. Podpisani je toraj proti povernjenju prisiljen izposojati si mašne plajše, kelihi in drugo pripravo iz farne cerkve sv. Jurja, da more v cerkvi sv. Antona opravljati sv. mašo. Uboga cerkev je tedaj zdaj brez vsega in ta britka sila je primorala podpisanega župnika ponižno prositi za kako pomoč v prid te cerkve, da bi se ji mogla kaka oprava oskerbeti...

Podpisan:

Šim. Anzelinović,

oskerbnik cerkve sv. Antona in M. D.

Pavlinović,

srenjski predstojnik.

Pristavek. Morebiti ima kak gospod kaj primérnega, s čimur bi bilo vatreženo ubožni cerkvi, mašni plajši, kelihi, svečnike itd., ter bi poslal s napisom: Al Rev. Sign. Don Simeone Anzelinović, Direttore della chiesa di S. Antonio etc. a Lesina in Dalmazia. Vr.

Iz Glamoča v Bosni, 25. sušca 1880. (*Poterdilo in zahvala.*) „A, a, a. Gospod, dete sem in ne znam govoriti.“ Nisem zmožen, ne vém, s kakimi besedami bi izrekel zahvalo, ki jo v sercu čutim za prelepe darila, cerkvene oprave in duhovske obleke, ki smo jih prejeli od dobrotnikov, in Vam, prečastiti oče, za trud. Predobrotljivi Bog v tem življenji velikodušne dobrotnike veliko lét zdrave in srečne ohrani, v prihodnjem življenji pa jih s prelepo krono ovenčaj!

Mašne plajše, kadivnico in vse drugo sem prejel nepoškodovano. (Poslan je bil od tod 17. sveč. t. l. sa-

boj z raznotero cerkveno robo, vrednosti kacij 150 gl.: 3 mašni plajši, 2 lepa od premil. škofa dr. Jan. Kriz. Pogačarja, kropilo, lep čop za svetilnico, 12 rutic za kelih, več obramnic, križ za obhajila, kadivnica s čolnicem itd. Pošiljatev je marljivo in brezplačno cerkvenik šenklaški oskerboval, ki je naredil tudi lepo černo kazulo in pripravil nekaj druge robe.)

Velikoserčni dobrotniki, sprejmite tedaj zahvalo od mene nevrednega pastirja in od mojega vérnega katoliškega ljudstva. Priproste so serca, pa polne čiste ljubezni do Boga in do naših dobrotnikov. Obljubimo tudi spominjati se Vas vse žive dni v svojih molitvah, priporočujoči se še dalje v pomoč Vašo, ktere smo potrebni.

P. Rafael Čoletić,
rimokatoliški duhovni pastir.

Der diluvianische Komet.

Učenjak v svetni in cerkveni vedi, slavni pisatelj dr. J. Wieser, prebravši brošuro z imenovanim napisom, je zapisal naslednje besede:

„Der Verfasser sucht in seiner Broschüre zu zeigen, der Durchgang des Biela'schen Kometen durch die Erdbahn habe einst eine Entwässerung des Mondes und damit im Zusammenhange eine allgemeine Ueberschwemmung der Erde — die biblische Sündfluth veranlasst, nachdem er schon 1656 Jahre früher durch örtliche Ueberschwemmung das Paradies zerstört hatte. Wir können dieser Hypothese, die auf verschiedenen Conjecturen und gewaltsamen Interpretationen sich stützt, schon an und für sich keine Bedeutung beilegen, noch weniger aber mit der Art ihrer Darlegung von Seite des Verfassers uns einverstanden erklären. Gott konnte sich ohne Zweifel zur Ausführung jenes allgemeinen Strafgerichtes natürlicher Ursachen bedienen, aber es muss durchaus festgehalten werden, dass es durch sein besonderes Eingreifen und nicht blos durch den gewöhnlichen Lauf der Natur herbeigeführt worden. Dies tritt nun aber in der Broschüre nicht hervor, und man muss es in der That mehr als gewagt nennen, wenn der Verfasser im Widerspruche mit der heil. Schrift die geradezu komische Behauptung aufstellt, Noe, „der vorsichtige Mann“, habe „bei einem etwaigen Wiedererscheinen“ jenes Kometen eine Ueberschwemmung befürchtet und schon längst vorhergeahnt, und darum „aus Vorsorge“ eine Arche gebaut, oder wenn er das Cherubim-Schwert (1. Mos. 3, 24.) mit dem Biela'schen Kometen identificirt (!). Glaubt denn der Verfasser wirklich durch eine solche rationalistische Verwaschung der Offenbarung der guten Sache zu dienen? Wir fühlen uns unsererseits wahrhaft gar nicht veranlasst, der von ihm angekündigten „Zeitrechnung der Urwelt“ mit Spannung entgegenzusehen.“

Razgled po svetu.

Rimsko. Nedavno so sv. Oče imeli nagovor do francoskih romarjev. Rekli so, da zaradi dogodb na Francoskem imajo hude skerbi, njih duša je napolnjena s bridkostjo, očí solzijo. „Boga prosimo, naj bi vihar utožil in mir zopet vstanovil, če pa bo bojevanje, bomo z Božjo pomočjo svojo dolžnost spolnovali in svoje poslanje zverševali brez omahovanja. Verske koristi so koristi narodov, ne bomo jih manj branili, kakor so jih naši spredniki.“ Tako so govorili sv. Oče. Francoski mavtarji in rudečkarji hočejo ubogo deželo zopet v mesnico spremeniti, kakor so jo pred malo manj ko sto

leti; toraj se ni čuditi, da skerbi poglavarja sv. Cerkve, kakor tudi vsacega poštenega človeka.

V Rimu je katoliška okrajna družba sklenila, da hoče posebno skerb obračati na množ postopajočih in zapušenih otrok obojega spola in iskati pomočkov za njih odrejo. To naj bi se skušalo tudi drugod in ne manj po naših mestih, kjer večkrat otroci prihajajo berait, rekoč, da je oče bolan doma, ali mati. Drugi se potikajo po ulicah, in slišati je včas grozno gerdih kletev iz njih mladih ust, pa viditi smodke v njih že očernelih zobéh. Kaj bo iz tacih potepinov? Ali ne bodo naj bolj nevarni premožnim prebivalcem, kateri naj bi raji zdaj za nje poskerbeli s svojim premoženjem, da v kako napravo pridejo. Po več mestih ima mladina večerne šole za keršanski nauk; naj bi se tudi to poskusilo, kjer se drugi priméren čas dobiti ne more. Samo vera je zmožna človeka blagosérčnega storiti.

Cet in nad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Bivši nevarno bolan mladeneč se valed obljube očitno zahvaluje za mogočno in prelubeznjivo pomoč Naše ljube Gospé, ktera je njemu sprosila, da je zopet zadobil zdravje; ko je bil priporočen, so tako urno in točno zdravila pomagale, da se zdravniki kar čudijo. Zahvala priserčna pa tudi dušam v vicah in vsim udom N. lj. G., ki so za njega prosili. (Poslano po duhovnem bratu.)

Št. 2. Bila sem v očéh hudo bolna, bala sem se sgubiti pogled; priporočivši se v bratovsko molitev, sem tudi sama vedno prosila N. lj. G. presv. Serca. Marija me je otela žalostne zgube. Š tem izrekujem svojo priserčno zahvalo; in ker sem v velikih težavah in še bolna, toraj še dalje priserčno prosim bratovske molitve.

V Ljubljani.

V. A.

Št. 3. Preserčno zahvalo naznanjam N. lj. G. presv. Serca za hitro pomoč. Imela sem na nogi čudovito otekline, pa moja ljuba mati Marija me je prav hitro ozdravila, ko sem se Nji priporočila, in obljubila po „Danici“ razglasiti.

M. M.

Št. 4. V akorej obupljivih, silo hudih stiskah, brez službe, smo se z 9dnevnici obrnili za pomoč k N. lj. G. presv. Serca; in ko smo jo v tretjič opravljali, je nam Bog prečudno in čisto nepričakovano pomagal, da smo vsi stermeli: tisti dan, ko smo sklenili 9dnevnic, na Šmarni dan, so prišle tri ponudbe za službe, in tako imata službo oče in sin — družina je preskerbljena. Iz Teržica, 28. mal. travna 1880.

Ign. Hladnik.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Neka hudo bolna žena. — Dva mladenca v dušnih in telesnih potrebah. — Na umu nekoliko slaba za polno zdravje. — Oseba za primérno službo. — Hudo bolna za ozdravjenje. — Bolna iz Štajerskega. — Več lét v glavi bolna oseba. — Vsa obtežana z boleznimi že več lét. — Dva mladenca, da bi opravila, in pa dobro opravila velikonočno spoved; priporočena tudi za primérne službe, za potrebni kruh. — Neka družina se v silni potrebi obrača k N. lj. G. in sv. Jožefu za pomoč, in hoče razglasiti, ako bode uslišana. — Družina za pomoč v mnogih stiskah, v kterih ni drugač pomagati razun le s zaupanjem na pomoč Božjo in njegovega usmiljenja. — Deklica priporoča sebe in mlajšega brata za obvarovanje pred vsimi nevarnostmi in za gnado stanovitnosti, ter da bi oba v

varstvu Marijinem svoj namen dosegla po Božji volji. — Nekdo velikega svojega duhovnega dobrotnika naj priserčniše priporočuje za zdrave, ako je Božja volja. — Bolna v telesnih in zlasti v dušnih boleznih, posebno zoper duh maloserčnosti, da bi se v majniku ozdravila in vmirila, kakor je Božja volja.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven 1880.

I. Glavna namena: Razavtvljenje postavodajalcev in svetovalcev. Ta dan umirajoči.

II. Posebni nameni:

3. majnika. Ponedeljek križevega tedna. V Ljubljani procesija k sv. Jakopu. Najdenje svetega Križa. Pripor.: Živi in ranjci Tubinske duhovnije (1102 preb.) Obilno vdeleževanje in spodbudno obnašanje pri procesijah. Obvarovanje pred neprevideno smertjo.

4. Torek križevega tedna. V Ljubljani procesija v Uršulinsko cerkev. Sv. Florijan. Priporoč.: Ž. in m. duhovnije Neveljske (1047 d.). Obvarovanje pred časnim in večnim ognjem. Obujenje k pokori vseh, ki so v smertnem grehu.

5. Sreda križevega tedna. V Ljubljani procesija v Frančiškansko cerkev. Priporoč.: Duhovnja sv. Jurija v Motniku (675 preb.), ž. in m. Če še kateri niso velikonočne spovedi opravili, da bi s spolnjenjem te velike dolžnosti se ognili novega smertnega greha ter ne bili izločeni iz občine vernikov. Stanovitnost spokornikov.

6. Častitljivi vnebohod N. G. J. Kr. Priporoč.: Ž. in m. duhovnije sv. Antona puš. v Špitaliču (1057 preb.). Nebeške želje in goreča ljubezen do Kristusa. Duše v vicah.

7. Sv. Domitila, cesarska devica v Rimu, pod Domicijanom z mnogimi družini na daljen otok pregnana, v Teracini, kjer jih je veliko spreobrnila, s 2 strežkinjama vred sežgana. Priporoč.: Duhovnja Stranjska sv. Benedikta op. (1308 d.) in vsi njih umerli, kar jih je v vicah. Zatrenej nesrečnega pijančevanja, posebno z žganjem. Pervo sv. Obhajilo.

8. Prikazen sv. Mihela nadangelja na Gargani pri Neapolu l. 520. Priporoč.: Homec (836 d.), ž. in m. Spreobrnjenje nečistih. Cerkev na Ruskem in Poljskem.

9. Šesta nedelja po Vel. noči. Evang.: Kadar pride učelik. (Jan. 15.) Sv. Gregor Nazijanski, škof. Pripor.: Mekinska duhovnja (854 d.). ž. in m. Zatrenej kletvinje, pridušanja, rotenja. Obvarovanje nedolžnih.

Z veselim srcem naznanujemo, da se je mesca prosinca t. l. v bratovščino Naše ljube Gospé zapisalo 418, svečana 713, sušca 372, mal. travna pa 494 novih udov. Podružnica šteje tedaj 88.721 udov, očitni dokaz, kako naglo se razširja pri nas ta bratovščina in kako času primérna da je. Naj bi mesca majnika še mnogo novih pristopilo, da bi skoraj mogli naznaniti število 100.000. Sv. Frančišek Salezijan pravi: „Ako se daš v bratovščino zapisati, lahko veliko dobiš, zgubiti pa ničesar ne moreš. Če zvesto opravljaš svoje bratovske dolžnosti, zamoreš mnogo gnad in odpustkov zadobiti; če jih pa ne opravljaš, odpustkov sicer ne dobiš, pa tudi greha zato nobenega nimaš, — ker ne ena bratovščina svojih udov pod grehom ne veže.“ Naj si toraj v Marijnem mescu, prelepem majniku, vsak prisadeva, to bratovščino razširjati in nabirati za njo novih udov, ker so njene koristi tako obilne, njeni pogoji pa tako lahki, ko družega ni treba, kakor vanjo se zapisati (v Ljubljani vpisuje g. stolni kaplan Jakob Dolencec) in vsako jutro in večer opraviti kratki zdižljaj: „Naša ljuba Go-

spa presv. Serca, prosi za nas!“ Več o tej bratovščini je povedano v bukvicah „Gorečnica“. Dobivajo se pri vodstvu bratovščine, pri Ničmanu, in v katoliški bukvarni, ktera ima na prodaj tudi jako lepe podobice Naše ljube Gospé razne verste, velikosti in lepote, po nizki ceni. Podobice imajo podpis: Bratovščina Naše ljube Gospé presv. Serca v ljubljanski stolni cerkvi. Naj bodo tople priporočene. Pač lep spominek. Naj še opomnim bližnjih Šmarnc, ki bodo v stolnici po navadi pri oltariji Naše ljube Gospé ob 5 zjutraj slovenake, zvečer ob 7 pa nemške. V tem mescu se dá veliko blagoslova po Mariji od Boga sprostiti; želati je, naj bi to prelepo opravilo verniki prav pridno obiskovali.

Male duhovne vaje.

Pripravljaj se na veliki binkoštni praznik z majhno 9dnevnico (začetek 8. maj.). Moli n. pr. 1 očenaš in češ. vsak dan na čast sv. Duhu in premišluj po verstih darove sv. Duha ter dobrote 3 božjih oseb.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Spremembe) Č. g. V. Lavtar pride iz Višnje gore v Moravce za duh. pom.; č. g. Fr. Rozman iz Zagorja v Višnjo goro; č. g. A. Šmidovnik iz Černomlja v Zagorje; č. g. Fr. Boncelj iz Žirov v Dražgoše; č. g. Fr. Alijančič iz Moravé v Žiri; č. g. Jan. Bizjan iz Selc v Škofjo Loko.

Iz Ljubljane. (Oddane zbirke „Zgod. Danice“.) Te dni smo oddali v kn. škofijsko pisarno naslednje zbirke:

1. Za Notranjsko (in osiroma Dolenjsko): 133 gl. 80 kr. (Vmes za pogorelce v Starem tergu na Dol. 11 gl.; za pogorelce v Senožecah 3 gl.; za pogorelce Vremste 3 gl.; za Košano 2 gl.; za pogor. v Malem otoku Hrenovške fare 1 gl.; za stradajoče na Notranjskem 114 gl.)

2. Za Božji grob in njegove varhe v Jeruzalemu 103 gl. 95 kr.

3. Za Bosno in Ercegovino v papirji, srebru, drobižu okoli 336 gl. (Vmes je tudi 55 gl. 40 $\frac{1}{2}$ kr. od amerikankega gosp. misijonarja preč. P. Osredkarja.)

4. Za sv. Očeta Leona XIII v raznem denarju bliso 520 gl. vrednosti, in kar bo obresti od 345 gl., ki so v hranilnici. Vred.

V Ljubljanski hiralnici sv. Jožefa je 23. t. m. umrl č. g. Jan. Kapelj, lokalist v pokoju, rojen na Igu 4. januarja 1797, posvečen 1826. R. l. P.

Prošnja. Dve blazni sestri, Ana in Marjeta Pušnik, po domače Lebčnjak, 26 in 28 let stari, ste že pred Veliko nočjo šle od doma, kakor se je zvedilo, na Braslovce, od Vranskega na Motnik, proti Kamniku na Kranjsko itd., ter ju še sedaj ni domov v Gorenje, fare Paške, pošta Šoštanj. Če na Kranjskem, ali kjer si bodi, kdo zvé za nji, je lepo prošen, naj to naznani občinskemu županu gosp. Fr. Stebloniku na Raki. — Jaka Pušnik, oče.

Svarilo. Kakor se rado godi, je tudi te dni neki tujec lovil po mestu naročnikov in ljubljanskih grošev za nekaj časniki s prismojenimi romani in spotikljivimi slikarji, kakoršnih bi noben pošten oče svojim ljudem pred oči ne dal. Ljubljancani, ne kupujte tujih mačk — ne v žaklju in ne v mreži, ki bi Vam in Vašim družinam možgane iz glave in čednost iz serca praskale!

Na Čišnjicah so se sv. Jurja dan pričele duhovne vaje. Bog daj obilnega blagoslova.

V ljubljanskem Uršulinskem samostanu je bila 29. t. m. prav ginljiva slovesnost: 4 gospodičine so slovesno obljubo storile, to je, 2 korni Sestri in 2 laiki; 2 pa ste bili preoblečeni.

„Weckstimmen“, 3. in 4. zvezček t. l. skupaj obseza: „Ein Fleck deutscher Erde beim Grabe des heil. Franciscus.“ — G. dr. Jordan, vrednik teh vse hvale vrednih zvezkov, je z listom iz Rima 12. sušca 1880 dobil pohvalo in blagoslov od sv. Očeta „zarad gorečnosti v izdajanji in razširjanji dobrih bukev“. — Namesto toliko lažnjivih in kužljivih, ob enem pa dostikrat še tudi družih knjižur in mesenih spák naj bi mladi in stari z nekterimi groši si naročili Jordanove „Weckstimmen“, v katerih vsakem mesečnem zvezku imajo lep kosce mičnega in ob enem prav podučnega in koristnega branja. Svét je vedno bolj prismojen, včasi stari še bolj kot mladi. Komur koli tedaj je drag cvét nedolžnosti in poštenosti, naj se varuje zlasti tudi kužljivih bukev in knjižur. Mladenič, kako lepo se tebi podaje modrost: išči je; ohrani jo; prosi je pri večnem studentu, sv. Duhu. Deklica, ne išči hvale pri svetu, išči jo pri svojem Jezusu, kateri te bo enkrat sodil. Vari svojo dušno lepoto, zakaj: kratka je zmeta, dolgo je kesanje!

„Das Christenthum und die grossen Fragen der Gegenwart“, od dr. Alb. Sköckl-a; na svitem je II. del. Esajstere študije obravnavajo zlasti v ravno in pravno polje, na katerem današnji dan gospodujejo pošastne zmote. Naj bi učeni svetnjaki take izvrstne dela čitali. Sej poslednjič jim mora vendar tudi do resnice kaj biti, če so še tako globoko zabredli, — in pa ravno zato, ker so zabredli. (Cena v katol. bukvarni 2 gl. 10 kr.)

S Prema, 26. aprila. Danes ob 7 zjutraj so žalomilo priterkovali premeki zvonovi k odhodu č. g. župnika Jan. Budnarja, ki so 9 lét proti nebeški domovini vodili tukajšne vérne ovčice. Odšli so, en čas spremljani od ljudi — zlasti pa od malih, ki so jih priserčno ljubili. — Da je premeka fara že od nekaj svoje dušne pastirje visoko čislala, je sploh znano; satoraj naj Vam, prečastiti gospod župnik, veljajo te borne verstice kot posebno poslovilo vse fare in še mnogo družih Vaših prijateljev in častiteljev, katerih serčna želja je, da bi se pri slovesu od Vas izrečene besede vresničile: „Ohranimo eden drugega v spominu, ter molimo eden za drugega!“ (Op. Za obširniji spis je bilo prepozno. Prizanesite. Vr.)

Iz Maribora, 27. apr. V soboto popoldne, 24. t. m., smo imeli tu hudo nevihto; toča, precej debela, je tako nasipala, da je v pol ure celo mesto in okolica bilo belo kakor po zimi! Med tem vremenom pa sta se dva vlaka na tukajšnjem železniškem mostu (čez Dravo) terčila in je kacic 10 vozov zdrobljenih.

V Zagrebu je bogoslovni oddelek ondotnega vseučiliša sv. Očetu poslal pismo vérne vdanosti 7. sušca, ko so katoliški učenjaki iz vesoljnega sveta naznanili papežu zahvalo za slavno encikliko o filozofiji sv. Tomaža Akvinskega. Sv. Oče so nad tem po apostoljskem pronunciju na Dunaju poslanim častitanjem razodeli očetovsko veselje in podelili so profesorjem in učencem apostoljski blagoslov...

Sv. Tomaž Akvinski svetnik študentov in učenjakov. „Monde“ vé iz Rima, da sv. zbor za nauke pripravlja določilo, po katerem bode sv. Tomaž Akvinski razglašen za varha katoliških verstavov.

Amerikanski škofje so v lepi latinski besedi naznanili Leonu XIII svoje polno zedinjanje s okrožnico „Aeterni Patris“. Podpisani so: Novojoški kardinal

Lak-Kloskey, nadškofa v Bostonu in Filadelfiji, in podškofje teh treh okrajin.

Peta stoletnica sv. Katarine Sienske se obhaja te dni po več krajih sveta, zlasti po Laškem. Tudi na Dunaju v dominikanski cerkvi „St. Maria Rotunda“ imajo 28., 29. in 30. t. m. slavno tridnevno s pontifikalnimi opravili, pridigami itd. — Družba za „Letture cattoliche“ v Torinu je o tej priliki dala na svitlo življenje te svetnice: „Vita di S. Catterina da Siena. Raccontata al popolo.“ Rojena je bila cvetno nedeljo, 25. sušca 1347, v Sieni. Že s šestim letom njenega angeljskega življenja se ji je prikazal v nebeški častljivosti Jezus Zveličar, kakor potem večkrat v življenji. Ta devica je veliko molila, delala in terpela za sv. terpečo katoliško Cerkev. Naj jo posnemajo dobre kersanske device.

Pazite na otroke! Iz Chiopris-a na Furlanskem naznanujejo, da je 16. t. m. proti 10 zjutraj zginila neka 5letna deklica, da se nič ne vé, kod in kam. Policija oprašuje; razni sumi in natolcevanja se razširjajo.

Občna štetev. Brali smo, da 31. grudna (dec.) tega leta hočejo vse evropejske dežele en isti dan napraviti občno štetev vsega prebivalstva. Naj berže bodo, kakor si bodi, tudi duhovsko pomoč hotli kaj porabiti. Pač da pripraven dan, kakor ima svet že navado! V petek je staro leto, potem dva zapovedana praznika zaporedoma: novo leto in nedelja.

Poslednje novice. Vsled sprejetih dveh resolucij v državnem zboru doseže slovenščina mervico pravice, ker sprejeta ima biti v srednje šole in v slovenske pripravnice. Iz govorov desničarjev, n. pr. Lichtensteina, kakor iz programa in značaja desnice sije tudi nekoliko boljše nada za cerkvene okolišine. Prav čversto je govoril te dni tudi poslanec Klun.

Dobrotni darovi.

Za spominek † č. g. Pirca misijonarja: Brezovčan 2 gl. — Fr. J. S. 1 gl. — J. K. 50 kr.

Za stradajoče na Istorskem: Č. g. Andr. Pečenko z Bilj 5 gl.

Za stradajoče v Košani: Fara Podlipa 2 gl.

Za Vremske pogorelce: Fara Podlipa 3 gl.

Za pogorelce v Malem otoku hrenovške fare: Fara Podlipa 1 gl.

Za sv. Očeta: G. F. P. 1 star tol., t. j. 2 gl. st. d.

Za Bosno: Neimen. 5 gl. — Neka oseba 1 gl.

Za cerkev na Hvarskem (Lesinskem) otoku: Preč. g. stolni dekan J. V. 1 gl. — Č. g. A. Z. 1 gl.

Za afrikanski misijon: Z Brezovice 1 gold. — J. Lakner 1 gl. — Po čast. gosp. Jak. Koširji iz št. Vida pri Vipavi 11 gl. (Opomba. Menda je tá „Marienverein“? Če ne, naznanite. Vr.)

Za varhe Božjega groba: Po č. g. Jak. Koširji iz št. Vida pri V. 8 gl.

Za misijon v Kini: Iz št. Vida pri Zat. č. g. A. K. 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Z Brezovice 1 gl.

Za stradajoče na Jutrovem: J. K. 30 kr.

Za stradajoče v južnem in vzhodnjem Tong-Kingu: Neimen. 100 gl.

Popravek. Prestop č. g. A. Kacin-a iz Ternovega v Nadanje selo v duh. sprem. zad. lista gre v Ljubljansko škofijo, ne Goriško nadškofijo.